

Türk Tabipleri Birliği

Turkish Medical Association

4777/2023

21.08.2023

BASIN KONSEYİ'NE

Şikayet Eden :Türk Tabipleri Birliği
GMK Bulvarı, Ş. Daniş Tunalıgil Sok. No: 2/17-23,
Maltepe, Ankara

Şikayet Edilen :1- Yeni Şafak Gazetesi İmtiyaz Sahibi Ahmet Albayrak
2- Yeni Şafak Gazetesi Yazı İşleri Müdürü Ersin Çelik
3-Yeni Şafak Gazetesi Muhabiri Şefika Nur Çiftçi

Konusu : Yeni Şafak gazetesinin internet sayfasında 12.08.2023 tarihinde yayınlanan ve yayınlanmaya devam eden “*Biri Bu Doktorları Durdursun: 15-16 Yaşlarındaki Çocukların Cinsiyetini Değiştiriyorlar*” başlıklı haberin Basın Meslek İlkelerini ihlal etmesi nedeniyle yaptırım uygulanması talebidir.

Açıklamalar :

Yeni Şafak gazetesinin 12.08.2023 günlü web sayfasında, “*Biri Bu Doktorları Durdursun: 15-16 Yaşlarındaki Çocukların Cinsiyetini Değiştiriyorlar*” başlığıyla okura sunulan haberin¹ Basın Meslek İlkelerini ihlal ettiği düşüncesiyle başvuru yapılmaktadır. Başvuruya konu haberin ağır ve sert eleştirisi, kışkırtıcı ve alışılmışın dışında görüşlerin dile getirilmesi kapsamında olmadığı değerlendirilmesi nedeniyle başvuru kararı alınmıştır.

Hakemli uluslararası bir dergide yayınlanan, İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi'nde görev yapan hekimlerce hazırlanan, “*Cinsiyet Disforisi Olan Ergenlere Endokrinolojik Yaklaşım:*

¹ <https://www.yenisafak.com/ozel/biri-bu-doktorlari-durdursun-15-16-yaslarindaki-cocuklarin-cinsiyetini-degistiriyorlar-4552464>, Son Erişim Tarihi:17.08.2023

Türk Tabipleri Birliği Merkez Konseyi

GMK Bulvarı Şehit Daniş Tunalıgil Sok. No: 2 / 17 - 23, 06570 Maltepe - Ankara / Türkiye
Tel: (+90 312) 231 31 79 | Faks: (+90 312) 231 19 52 - 53 | e-posta: ttb@ttb.org.tr | <http://www.ttb.org.tr>

Türkiye’de Üçüncü Basamak Bir Merkezde Pediatrik Endokrinoloji Bölümü Deneyimi” isimli makale gerekçe gösterilerek hekimlerin doğrudan hedef alındığı, bilginin çarpıtıldığı, bilim dışı iddiaların yer aldığı başvuruya dayanak haber esas alınarak diğer basın organlarında da meslektaşlarımızın hedef alındığı görülmüştür.²

Başvuru konusu haber içeriğinde; makale yazarı hekimlerin fotoğraflarına yer verilirken, “*söz konusu çalışmaya imza atan doktorlar ve cinsiyet değiştirme ameliyatlarını kanunsuzca yapan, danışanı henüz reşit olmadan hormon tedavisini başlatan psikiyatristler, 15-16 yaşlarındaki çocukları geri dönüşü zor olan bir yola sokarak hayatlarını karartıyor.*” denilerek cinsiyet uyum sürecinin aşamaları yok sayılmış, çalışmanın bütünü bilimsel olarak değerlendirilmeden ve muhatap bilim insanlarının beyanları sorulmadan, olgu isnadında bulunan yanlış iddialar okura sunulmuştur.

Özel haber niteliği taşıyan bu haberde, uluslararası hakemli dergide yayınlanan makalenin bilimsel niteliği ve değeri, yapılan işlemlerin bilimselliği objektif biçimde sunulmazken, değer yargılarına dayanılarak, iddiaların gerçekliği ortaya konulmadan hekimlerin ve verilen sağlık hizmetinin düşmanlaştırılmaya çalışıldığı açıktır. Olgu isnadında bulunulan haber ile bilimsel ve hukuki dayanağı olmadan hekimlerin suç işlediği iddia edilerek, Yeni Şafak gazetesinin okurlarının serbestçe fikir ve kanaat oluşturmasına elverişli olmayan bir yöntem kullanılarak, okurlarda görüş oluşturulmasının teminine çalışılmıştır. Haberde hız gerektiren bir durumun mevcut olmadığı tartışmasız olup; açıklanan sebeplerle haberin yapılaş yönteminin “gazetecilik mesleğinin hız gerektirmesi nedeniyle görünür gerçekliği uygunluk ölçütünü karşılamasının yeterli sayılmasına” ilişkin genel kuralın dahi istisnası niteliğinde olduğunu değerlendirmek mümkündür.

Bilindiği üzere, cinsiyet uyum sürecinin sosyal, hukuki, medikal ve cerrahi aşamaları bulunmaktadır. Türkiye’de yasal olarak nüfus kayıtlarındaki cinsiyetin değiştirilmesi Türk Medeni Kanunu 40. madde ile düzenlenmiştir. Cinsiyet uyum süreciyle ilgili tıbbi işlemler, bu işlemlerle ilgili gerekli değerlendirmenin ilkeleri konusunda ise uluslararası uzmanlık dernekleri tarafından kılavuzlar hazırlanmakta ve bu kılavuzlara uygun hareket edilmektedir. Yine Türk Tabipleri Birliği 74. Büyük Kongresinde TTB Trans ve İkiklikdışı Cinsiyeti Olanların Sağlığı Tutum Belgesi kabul edilmiş olup, bu konuda sağlık hizmeti sunumu sırasında dikkat edilmesi gereken etik ilkeler düzenlenmiştir.³

Tutum belgesine göre; “*kişileri cinsiyet uyum sürecine hazırlama ve bu sürecin planlaması çok disiplinli ve uzun süreli bir ilişki gerektirmektedir. Bu nedenle disiplinler arası iş birliğinin olması önemlidir. Cinsiyet uyum süreciyle ilgili tıbbi işlemleri uygulamaya koyma,*

² 13.08.2023 tarihli “ Meclis hemen harekete geçmeli LGBT dayatmasının Türkiye’de geldiği nokta: Çocuklar cinsiyet değiştirme masasında” başlıklı Yeni Akit Haberi, <https://www.yeniakit.com.tr/foto-galeri/meclis-hemen-harekete-gecmeli-lgbt-dayatmasinin-turkiyede-geldigi-nokta-cocuklar-cinsiyet-degistirme-masasinda-58795>, Son Erişim Tarihi:16.08.2023
14.08.2023 tarihli "LGBT dayatmasının Türkiye’de geldiği nokta: Çocuklar cinsiyet değiştirme masasında" başlıklı Aydınlık Gazetesi haberi, <https://www.aydinlik.com.tr/haber/lgbt-dayatmasinin-turkiyede-geldigi-nokta-cocuklar-cinsiyet-degistirme-masasinda-410960>, Son Erişim Tarihi:16.08.2023

15.08.2023 tarihli “Tehlikeden Tahribata Geçildi” başlıklı Millî Gazete haberi, <https://www.milligazete.com.tr/haber/16097823/tehlakeden-tahribata-gecildi>, Son Erişim Tarihi:16.08.2023

³TTB Trans ve İkiklikdışı Cinsiyeti Olanların Sağlığı Tutum Belgesi, https://www.ttb.org.tr/mevzuat_goster.php?Guid=3dcc12e4-1889-11ed-b239-40cc40d87dea

risk ve yararlarını değerlendirme tümüyle bireysel özellikleri dikkate alarak, her aşamada kişilerin, eğer 18 yaş altında ise çocuk / ergenin ve mümkünse ailesinin katılımı ve onamı alınarak yürütülmelidir.“ İlgili haberde ise, ara dönem işlemler -cinsiyet değiştirme ameliyatı- olarak sunulmuş ilgili hekimlerin suç işlediği iddia edilmiş ve 18 yaşın altındaki çocuk/ergenin tedavisine dair onam süreçlerine ilişkin bilgilere yer verilmeyerek gerçeklik çarpıtılmıştır.

Nitekim bu haberler karşısında; İstanbul Tıp Fakültesi Dekanı tarafından; İstanbul Tıp Fakültesi hastanesinde 2017’den beri kapsamlı bir kurul bulunduğu bilgisi verilirken, bu kurulda, psikiyatrist, çocuk ve erişkin endokrinoloji, üroloji, adli tıp, kadın doğum uzmanları yer aldığı, birçok hastaneden yönlendirilen hastaların bu kurulda değerlendirildikten ve aile onamı alındıktan sonra tamamen yasal ve tıbbi gerekçelere dayandırılarak tedavi uygulandığı, bu işlemlerin cinsiyet değişimi olmadığı, 18 yaşına kadar ara dönem hazırlık dönemi işlemleri olduğunu ve yasal tedavi süreçlerinin uygulandığı belirtilmiştir.⁴

Cinsiyetinden hoşnutsuzluk yaşayan kişilere yönelik psikososyal ve tıbbi yardımın, ihtiyaç duyan kişilerde, bilimsel ve tıbbi öneriler doğrultusunda yürütüldüğünde, yaşam kalitesinin artırılmasına ve ruhsal bozuklukların önlenmesine katkısı olduğu bilinmektedir. Cinsiyet uyum süreci pek çok uzmanlık alanını ilgilendiren çok disiplinli bir çalışma olup meslektaşlarımızın disiplinlerarası çalışma yürüttüğü de açıktır.

Haberde “*LGBT’yi özendiren ve normalleştiren propagandaların sonucunda*“, “*LGBT aktivisti psikiyatrist*“ söylemlerine özellikle yer verildiği görülmüştür. Bu söylemler, İstanbul Sözleşmesinin de dahil olduğu uluslararası insan hakları belgelerinin (özellikle taraf olduğumuz Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ve BM Medeni ve Siyasi Haklara Dair Sözleşme ile BM Kadına Karşı Her Türü Ayrımcılığın Önlenmesine Dair Sözleşme-CEDAW) mücadele etmeyi amaçladığı nefret söyleminin bir örneğini oluşturmaktadır. Toplumsal önyargıların araçsallaştırıldığı görüldüğü bu haber ile anayasa ve insan hakları hukuku ihlaline sebep olunmuştur.

Haberi esas alan diğer yayınlarda ve basın açıklamalarında ise “*Araştırmada imzası olan psikiyatristin sosyal medya hesaplarında açıkça LGBT propagandası yaptığı görülmektedir. Tıbbi müdahale gerekliliğine karar vermede en önemli aşama olan psikiyatrik süreci bir LGBTİ aktivistinin üstlenebilmesi dehşet verici bir sorunu ortaya koymaktadır.*” denilmiştir.⁵ Görüldüğü üzere haber ile amaçlanan hedef bilimsel bir uygulamanın bilimsel, kanıta dayalı bilgi çerçevesinde tartışılması değildir. Nitekim sonucu itibarıyla de cinsiyetinden hoşnutsuzluk yaşayan kişiler, sunulan sağlık hizmeti, bu alanda yapılan her türlü bilimsel çalışma ve bilim insanları damgalanmış ve ayrımcılığa maruz kalmıştır. Bu sebeple başvuruya konu haber nefret söylemi ve ayrımcılık içerdiği gibi hekime yönelik şiddet olarak nitelendirilmeli ve sağlık hakkına erişimin engellenmesine hizmet ettiği tespit edilmelidir.

⁴ <https://www.evrensel.net/haber/496923/doktorlari-hedef-gosteren-yeni-safaka-tepki-meslektaşlarımızın-yanındayız>, Son Erişim Tarihi:16.08.2023

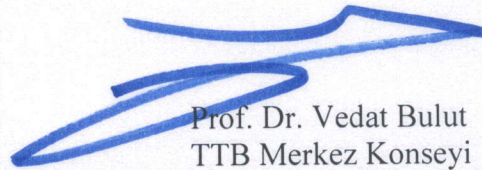
⁵ <https://www.iha.com.tr/ankara-haberleri/memur-sen-kadınlar-komisyonu-baskani-aydin-turkiyede-cocukların-cinsiyetlerine-tıbbi-mudahale-yapıldığı-iddiasi-vahimdir-ve-arastırılmalıdır-28272815>, Son Erişim tarihi:16.08.2023

Türk Tabipleri Birliği'nin kabul ettiği Bildirgeler ve Tutum Belgeleri dahil olmak üzere hekim kimliğini ve hekimin meslek ahlak kurallarını belirleyen Etik Kurallar ve TBMM tarafından kabul edilen uluslararası sözleşmelere uygun davranmak hekimlerin görevi olup meslektaşlarımız hekimlik görevini etik ilkelere ve bilim normlarına uygun bir şekilde yerine getirmiştir. Yapılmaya çalışılan ise bilimin değer yargılarına, ahlak ilkelerine göre şekillendirilme çabasıdır. Oysa tutum belgeleri, etik ilkeler, kurallar ve sözleşmeler insan hakları bilgisinin ışığında oluşturulur ve değer yargılarına feda edilemezler.

Bu sebeplerle; başvuruya konu haber bütün olarak, kaynağı belirtilmeksizin, muhataplarının görüşlerine, varsa itirazlarına ve iddialara yanıtlarına yer verilmeksizin hazırlanarak gerçeğe aykırı, saygınlığı hedef alan, kişileri fotoğraflarıyla etiketleyerek şiddete açık hale getiren, toplum içinde zayıf düşürmeye yönelik açık somut olgu isnatları bulunan, sonucu itibariyle ise gerek hekimlerde bu tür olguların değerlendirilmesi ve tıbbi destek sunulması süreçlerinden kaçınma, gerek başvurularda toplum içinde yaratılan damgalanma korkusu ile tıbbi destek almama davranışına yol atığından, toplum sağlığını tehlikeye atan nitelikte olduğu için basın özgürlüğü kapsamında değerlendirilemeyecektir.

Basın Meslek İlkeleleri 3. Maddesinde; "Kamusal bir görev olan gazetecilik ahlaka aykırı özel amaç ve çıkarlara alet edilemez. Gazeteci halkın haber alma ve gerçekleri öğrenme hakkını gözetir." 4. Maddesinde; "Kişileri ve kuruluşları, eleştiri sınırlarının ötesinde küçük düşüren, aşağılayan veya iftira niteliği taşıyan ifadelere yer verilemez." 6. Maddesinde; "Soruşturulması gazetecilik olanakları içinde bulunan haberler, soruşturulmaksızın veya doğruluğuna emin olmaksızın yayınlanamaz." 13. Maddesinde; "Gazeteci, şiddet, nefret, zorbalık ve ayrımcılığı özendirici, insani değerleri incitici yayın yapamaz." ilkelerinin ihlali nedeniyle gerekli incelemenin yapılarak yaptırım kararı verilmesini talep ederiz.

Saygılarımızla,

Prof. Dr. Vedat Bulut
TTB Merkez Konseyi
Genel Sekreteri

Ek: Başvuruya konu haber sureti

ÖZEL

Biri bu doktorları durdursun: 15-16 yaşlarındaki çocukların cinsiyetini değiştiriyorlar

Türkiye’de LGBT’yi özendiren ve normalleştiren propagandaların sonucunda, ‘cinsiyet hoşnutsuzluğu’ yaşayan gençlerin sayısı gün geçtikçe artıyor. İstanbul Üniversitesi'nin akademik kadrosunda yer alan ‘doktorlar’ tarafından hazırlanan “Cinsiyet Disforisi Olan Ergenlere Endokrinolojik Yaklaşım: Türkiye’de Üçüncü Basamak Bir Merkezde Pediatrik Endokrinoloji Bölümü Deneyimi” isimli makale mart ayında yayınlandı. Söz konusu çalışmaya imza atan doktorlar ve cinsiyet değiştirme ameliyatlarını kanunsuzca yapan, danışanı henüz reşit olmadan hormon tedavisini başlatan psikiyatristler, 15-16 yaşlarındaki çocukları geri dönüşü zor olan bir yola sokarak hayatlarını karartıyor.

Şefika Nur Çiftçi

12:10 . 12/08/2023 Cumartesi

Yeni Şafak

Prof. Dr. Zeki Bayraktar, 11 doktorun reşit olmayan çocuklara uyguladıkları hormon tedavisine karşı yetkililere seslendi: 'Bu işin hesabını kim verecek?'

Doktor ve akademisyenlerden oluşan 11 ismin kaleme aldığı **“Cinsiyet Disforisi Olan Ergenlere Endokrinolojik Yaklaşım: Türkiye'de Üçüncü Basamak Bir Merkezde Pediatrik Endokrinoloji Bölümü Deneyimi”** isimli makalede; henüz reşit olmamış 22 çocuğa hormon tedavisi uygulanarak ve ameliyat ile desteklenerek cinsiyetlerinin nasıl değiştirildiği anlatıldı.

"Eşcinsellik doğuştandır" yalanı nasıl ortaya çıktı?

'Onur' adı verdikleri yürüyüşleriyle meşruiyet kazanmaya çalışan, ilan ettikleri günü önce haftaya sonra da tüm haziran ayına yayan, kendilerine...

Mart ayında yayınlanan makaleye imza atan 11 'doktorun' aralarında; 'profesör' ve İstanbul Üniversitesi'nin akademik kadrosunda yer alan isimler var.

Esin Karakılıç Özturan İstanbul Üniversitesi'nde araştırma görevlisi, Ayşe Pınar Öztürk İstanbul Üniversitesi'nde araştırma görevlisi, Doç. Dr. Ayşe Burcu Erdoğan İstanbul Üniversitesi'nde akademisyen, LGBT aktivisti psikiyatrist Seven Kaptan, Aslı Derya Kardelen Al İstanbul Üniversitesi'nde araştırma görevlisi, Prof. Dr. Şükran Poyrazoğlu İstanbul Tıp Fakültesi'nde akademisyen, Dr. Melek Yıldız İstanbul Tıp Fakültesi'nde akademisyen, Doç Dr. Neşe Direk İstanbul Üniversitesi'nde akademisyen, Prof. Dr. Şahika Yüksel, Prof. Dr. Feyza Darendeliler İstanbul Üniversitesi'nde akademisyen, Prof. Dr. Firdevs Baş İstanbul Üniversitesi Tıp Fakültesi.

Söz konusu çalışmaya göre: 22 çocukta “ergenlik durdurucu hormonlar” kullanıldığı ve 7 çocukta 18 yaşından önce geri dönüşü mümkün olmayan cinsiyet değiştirme ameliyatları yapıldığı, çocuklardan birinin yeni bedensel görünümünden memnun kalmadığını bildirerek ve tüm tedavileri keserek geçişten vazgeçtiği öğrenildi.

Bu ilaçlar 22 çocuğa, 3 ay bile takip yapılmadan başlanmış.

10.4274/jcpep.galenos.2023.2023-1-13

Research article

Endocrinological Approach to Adolescents with Gender Dysphoria: Experience of a Pediatric Endocrinology Department in a Tertiary Center in Turkey

Ozturan EK. Et al. Endocrinological Approach to Transgender Adolescents

Esra Karakılıç Özturan¹, Ayşe Pinar Öztürk², Türlevs İnan³, Ayşe Barış Erdoğan⁴, Seven Kaplan⁵, Ali Derya Kardelen Altın⁶, Sokran Poyrazoğlu⁷, Melek Yıldır⁸, Neşe Dürük⁹, Sabiha Yüksel¹⁰, Feryal Dürümcüoğlu¹¹

¹Istanbul University, Istanbul Faculty of Medicine, Department of Pediatrics, Pediatric Endocrinology Unit

²Marmara University Pendik Training and Research Hospital, Department of Child and Adolescent Psychiatry Unit

³Psychiatrist in Private Practice

⁴Istanbul University, Istanbul Faculty of Medicine, Department of Psychiatry

⁵Istanbul University, Istanbul Faculty of Medicine, Department of Psychiatry, Emeritus Professor, Psychiatrist in Private Practice

What is already known on this topic?

In Turkey, the number of transgender adolescents seeking hormonal treatment shows a tendency to increase in recent years. However, there are generally very few centers, which are providing gender-affirming care for transgender adolescents.

What this study adds?

This study conducted in a tertiary pediatric endocrinology department contributes to the literature regarding medical interventions for adolescents with gender dysphoria. A multidisciplinary approach in the follow-up of these individuals may improve their gender dysphoria and also support choosing their gender identity.

Abstract

Objective: A significant rise in the number of trans adolescents seeking medical interventions has been reported in recent years. In this study, we aimed to report the clinical features, treatment, and follow-up of adolescents with gender dysphoria (GD) with our increased experience.

Methods: Twenty-six male-to-female (MTF) and twenty-seven female-to-male (FTM) adolescents who were referred to our GD-outpatient clinic between the years 2016 and 2022 were reviewed. The clinical and laboratory features of thirty transgender adolescents (15FTM/15 MTF) who received medical intervention were evaluated retrospectively.

Results: The vast majority of individuals (60.4%) were admitted between 2020 and 2022, and the remaining (39.6%) were admitted between 2016 and 2019. At the referral time, median age was 16.3 years (IQR,1.57; range, 15.2-19.4) in 26 MTF, and 16.4 years (IQR,1.74; range, 11.7-21.8) in 27 FTM adolescents. The median age of the pubertal blockage with gonadotropin-releasing hormone analog (GnRH-a) and androgen receptor blocker was 16.4 years (IQR,1.4; range, 11.7-17.8) in 22 adolescents (9 MTF,13 FTM), and 15.4 years (IQR,1.4; range, 15.5-19.4) in 6 MTF individuals, respectively. The cross-sex hormone therapy (CSHT) was commenced in 21 adolescents (12 MTF, 9 FTM) at the median age of 17.7 years (IQR,0.61; range,16-19.5). Fifteen individuals (8 MTF, 7 FTM) have been transferred to the adult endocrinology department to transition clinics.

Conclusion: All treatments were well-tolerated and effective including bicalutamide, no side effects were observed. Besides, transition clinics play an important role in the better management of gender assignment processes.

Keywords: Transgender, gender dysphoria, gonadotropin-releasing hormone treatment, bicalutamide, cross-sex hormone, transition, multidisciplinary follow-up

Esra Karakılıç Özturan, M.D., Department of Pediatric Endocrinology and Diabetes, Istanbul Faculty of Medicine, Istanbul University, Istanbul, Turkey

+90 212 414 20 00

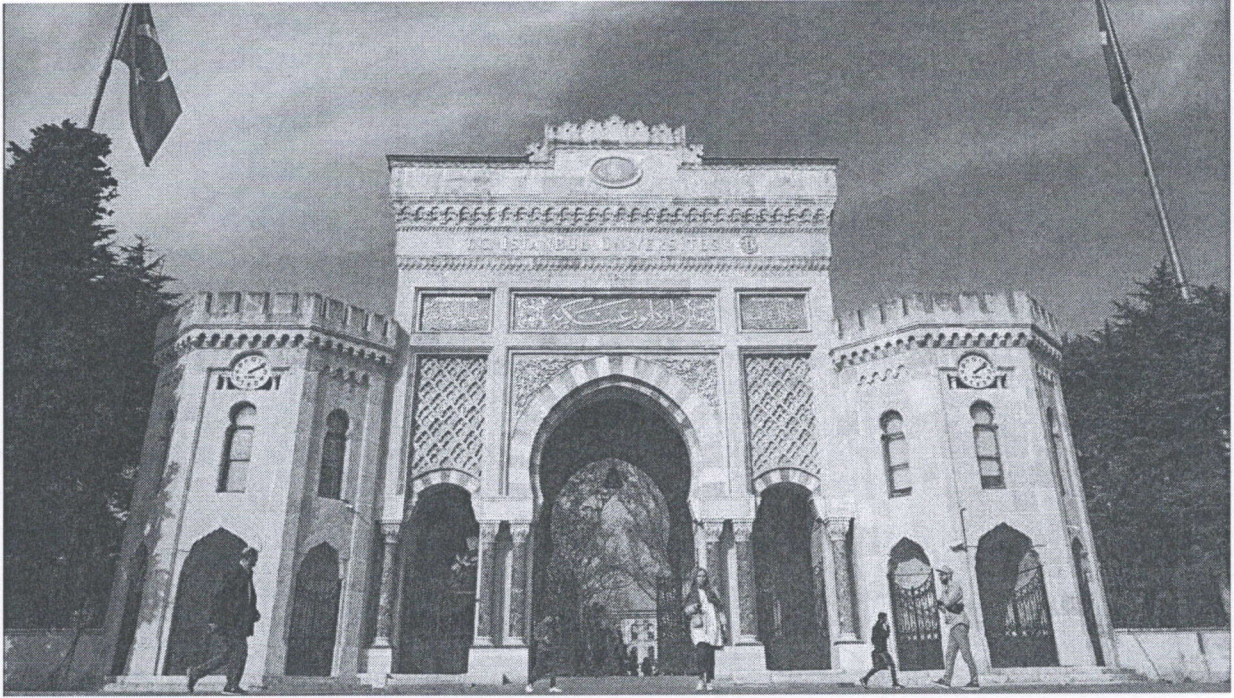
ekarakilic.esra@gmail.com

17.01.2023

27.03.2023

0000-0002-8842-1752

LGBT aktivisti psikiyatrist Seven Kaptan, cinsiyetiyle ilgili ikilemde kalan çocukların tedavi edilemeyeceğini savunuyor. Verdiği bir röportajda, çocukların ilkokulda birbirlerinin eteğini ve kemerini çekiştirmesini eşcinsel eğilimin aşaması olarak “teşhis eden” Kaptan, yine hiçbir bilimsel dayanak göstermeden ebeveynlere şu yolu gösteriyor: “Çocuğunu psikiyatriste götürebiliyor ama önüne geçebilecekleri bir süreç değil bu.”

Istanbul Üniversitesi'nde neler oluyor?

“Bu bir suç duyurusu ve çağrıdır”

Profesör Dr. Zeki Bayraktar, söz konusu makale sonrası devlet yetkililerine ve savcılara çağrıda

bulundu:

Ülkemizde cinsiyet değiştirme ameliyatları maalesef tıbbî ilkelere ve yasalara aykırı biçimde yapılmaya başlandı, artık bu operasyonları 18 yaşından önce (15-16 yaşındaki çocuklarda) başlatan merkezler veya doktorlar var.

Bu tıbbî ilkelere de yasalarımıza da aykırıdır, suçtur.

Çünkü cinsiyet değişikliği talebinde bulunabilmek için aranan ilk şart 19 yaşından gün almış olmaktır[Medeni Kanun md 40]. Bu yaştan önceki talepler dikkate alınamaz. Ve bu ameliyatlar ancak [ilgili uzmanların bulunduğu heyet tarafından] “cinsiyet değiştirme ameliyatı uygundur” raporu verildikten sonra yapılabilir [ki bu süreç genelde 24, 25 yaşlarda tamamlanır]. Bu ameliyatlar bu yaştan önce yapılamadığına göre bu ameliyatların öncülleri de bu yaştan önce başlatılamaz.

“Ergenliğini tamamlamamış 22 çocuğun hormonlarına müdahale ettiler”

Ancak naklettiğimiz bu çalışmada(1) henüz ergenliğini tamamlamamış 22 çocukta “ergenlik durdurucu hormonlar (puberte blokerler)” kullanılmış ve 7 çocukta [18 yaştan önce] geriye dönüşü mümkün olmayan cinsiyet değiştirme ameliyatları yapılmıştır [mastektomi; memelerin alınması, sesi ve yüzü feminize eden ameliyatlar, meme büyütme ameliyatı].

“Hesabını kim verecek?”

Oysa cinsiyet hoşnutsuzluğu yaşayan ergenlerin çoğunda bu hoşnutsuzluk ergenliğin sonunda kendiliğinden geriler(2). Bu nedenle bu kararlarda acele edilmemelidir. Nitekim ameliyat yapılan 7 çocuktan biri ortaya çıkan yeni bedensel görünümünden memnun kalmamış ve tüm tedavileri keserek geçiştiren vazgeçmiştir. Şimdi bunun hesabını kim verecek?

“Bu işlemler Türk Ceza Kanunu’na göre suçtur!”

Bu işlemler Medeni Kanun’un yaş ilkesini düzenleyen 40 ve “kişinin vücut bütünlüğüne dokunulamaz” ilkesini içeren 41. maddelerine aykırı olduğu gibi, TCK’ya göre de suçtur;

taksirle yaralama suçu(md.89), çocuklar üzerinde deney yapma suçu(md.90), kısırlaştırma suçu(md.101) ve görevi kötüye kullanma; kişilerin mağduriyetine veya kamunun zararına neden olma suçu(md.257) işlenmiştir.

Ayrıca bu çocuklarda yapılan “pubertal blokaj/ergenlik durdurma” yöntemi yoğun itirazlara maruz kalan oldukça tartışmalı bir uygulamadır, hatta bu konuda gayet kapsamlı bir bilimsel rapor hazırlayan Amerikan Pediatri Koleji[ACP]’ne göre etik dışı bir uygulamadır. Pubertal blokaj[+karşıt cins hormon kullanımı] ACP’ye göre “reşit olmayan bireylerin kısırlığına neden olan bir kombinasyonu içermekte, bilim dışı bir ideolojiye dayanmakta, bilimsel kanıtlara dayanmamakta ve tıpta uzun süreden beri var olan/uygulanan “Önce zarar verme” etik ilkesini ihlal etmektedir(2).

“Verilen ilaçların uzun dönemde yan etkileri bilinmiyor”

Bu yöntemde "GnRHa+Antiandrojen" ilaçlar/hormonlar verilir, böylece gonadal hormonlar susturulmuş/bloke edilmiş yani kimyasal kastrasyon yapılmış olur(yani ergen bir bakıma hadım edilir). Biz [ürologlar] bu ilaçları ileri evredeki (metastatik) prostat kanserinin tedavisinde androjenleri baskılamak ve kanseri kontrol altına almak için kullanırız, ki bu hastalar genelde 60 yaş üzerindeki erkekler yani fiziksel ve ruhsal gelişimini tamamlamış kişilerdir, biz bu bireylerde bile kılı kırk yarıyor ve yan etkileri nedeniyle bu ilaçları dikkatli kullanmaya çalışırken, bu hormon blokerler henüz fiziksel ve ruhsal gelişimini tamamlamayan çocuklarda nasıl güvenli kullanılabilir? Bu çocukların beyin ve kemik gelişimi dahil fiziksel ve ruhsal gelişimini durdurmak, organlarının olgunlaşmasını engellemek ve o[OB]nları kısır yapmak nasılsın savunulabilir?(üstelik bu ilaçların uzun dönemde ortaya çıkan yan etkileri de henüz bilinmiyor)

"İstanbul Üniversitesi Etik Kurulu bu çalışmaya nasıl izin verdi?"

ACP'nin onlarca araştırma verisine dayanarak hazırladığı raporunda "bilimsel değil ideolojiktir, kanıta dayalı değildir, kısırılık yapar, etik dışıdır, zarar vericidir" dediği(2), beyin ve kemik gelişimini durduran ve onlarca fiziksel-ruhsal soruna neden olan, kalıcı sekeller bırakan(5) böyle bir uygulama nasıl güvenli bir uygulama olarak sunulabilir?

Bu çalışmada bu ilaçlar toplam 22 çocuğa, ortalama 0,2 yıllık takip sonrasında yani bu çocukları 3 ay bile takip etmeden başlanmış, oysa cinsiyet hoşnutsuzluğu yaşayan çocuklarda bu durum ergenliğin sonunda çoğunlukla kendiliğinden geriler(2).

O halde bu acelecilik nedir? Bu hangi bilimsel ilkeye uyar? Dahası İstanbul Üniversitesi Etik Kurulu böyle bir çalışmaya nasıl izin verebilir?

Bu izin hangi kritere dayanarak verilmiştir?

Trans operasyonları için hemen onay veren Batılı merkezler bile [örneğin Avustralya Kraliyet ve Yeni Zelanda Psikiyatristler Koleji], artık “acele etmemeliyiz, elimizde yeterince kanıt yok” demeye başlamışken, bu meslektaşlarımızın bu acelesi nedir?

Bakın Avustralya Kraliyet ve Yeni Zelanda Psikiyatristler Koleji[RANZCP] bu konudaki yeni pozisyonunu 2021’de nasıl tanımlıyor;

“Ülkemizdeki meslektaşlarımızın bu acelesi ne?”

“Cinsiyet Hoşnutsuzluğu/Disforisi önemli sıkıntılarla ilişkilidir. Cinsiyet kimliği endişeleriyle başvuran kişilerin tedavi seçeneklerine ilişkin kutuplaşmış görüşler ve karışık kanıtlar var, özellikle çocuklarda ve gençlerde... Kapsamlı değerlendirme çok önemlidir. Değerlendirme ve tedavi kanıtlara dayalı olmalı, hastanın cinsiyet kimliğini, bunun ortaya çıktığı bağlamı, akıl hastalığının diğer özelliklerini ve kişisel ve aile öyküsünün kapsamlı bir değerlendirmesini tam olarak araştırmalı ve bu bir formülasyona yol açmalıdır. Değerlendirme her zaman kişinin ihtiyaçlarına duyarlı ve destekleyici olmalıdır. Psikiyatristler, RANZCP Etik Kuralları da dahil olmak üzere, kapasiteyi değerlendirme ve onay alma ile ilgili yasaları ve mesleki standartları dikkate almalıdır. Cinsiyet disforisi gelişmekte olan bir araştırma alanıdır ve şu anda [elimizde] çok az kanıt bulunmaktadır. Özellikle çocuklar ve ergenler için sonuçlar konusunda daha iyi kanıtlara ihtiyacımız var”(6)

RANZCP gibi kurumlar bile gerçeği görmeye ve “daha dikkatli olmalıyız, acele etmemeliyiz” demeye başlamışken [çünkü ABD ve Avustralya’da cinsiyetini değiştirdikten sonra pişman olan ve doktorları dava eden pek çok transseksüel var] ülkemizdeki bazı meslektaşlarımızın bu acelesi nedir?

Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne çağrı

Not-1: Bu TBMM'ye bir çağrıdır, çünkü yasalara aykırı bir şekilde yapılan bu işlemler, muhtelif TCK maddelerine göre suç ise de bu fiilin/suçun TCK'da müstakil olarak tanımlanması da gerekmektedir [ki uygulamada daha net sonuçlar alınabilsin]. Bu bağlamda –yukarıda naklettiğim tıbbi gerekçelere dayanarak- mevcut yasal düzenlemeler de yeniden düzenlenebilir[örneğin günümüzde ergenlik yaşının özellikle ruhsal açıdan birkaç yıl ötelendiğini bildiren bilimsel verilere dayanarak mevcut, yasal yaş sınırı aynı oranda yükseltilebilir, takip ve onay süreçleri daha somut ilkelere bağlanabilir vs].

“Ergenliği durduran ilaçlar reçetesiz alınabiliyor”

Not-2: Ergenliği durduran ilaçlar maalesef reçetesiz olarak da alınabiliyor, cinsiyet hoşnutsuzluğu yaşayan bazı çocuklar/ergenler bunu internetten öğreniyor ve bunları alıp kullanabiliyorlar, bu çok vahim bir durumdur, Sağlık Bakanlığı'nın bu konuda acil bir düzenleme/uygulama yapması gerekir.

Not-3: Ben burada [kanıta değil ideolojik dayatmalara göre davranan ve böylece hem etik ilkeleri hem yasaları ihlal eden, suç işleyen] bazı meslektaşlarımı ihbar etmiş oldum, bundan elbette ki hoşnut değilim, ancak ben dahil hiçbir meslektaşımın şahsi konumu ve menfaati, mensubu bulunduğum tıp mesleğinin yüce konumundan üstün değildir, ben öncelikle mesleğimin/tababetin izzet ve onurunu korumakla mükellefim, vicdani sorumluluğum da okuduğumuz hekimlik andı da bunu gerektirir, zira bu ihtarım aynı zamanda ilgili yasalardan haberi olmadığı için bu suçu işleme olasılığı bulunan başka meslektaşlarımı da uyarmış ve korumuş olabilir;

"Hekimlik mesleğinin bir üyesi olarak; ... Mesleğimi vicdanımla, onurumla ve iyi hekimlik ilkelerini gözeterek uygulayacağıma, ... hekimlik mesleğinin onurunu ve saygın geleneklerini bütün gücümle koruyup geliştireceğime, tıbbi bilgimi hastaların yararı ve sağlık hizmetlerinin geliştirilmesi için paylaşacağıma, hizmeti en yüksek düzeyde sunabilmek için kendi sağlığımla, esenliğimi ve mesleki yetkinliğimi korumaya dikkat edeceğime, tehdit ediliyor olsam bile, tıbbi bilgimi, insan haklarını ve bireysel özgürlükleri çiğnemek için kullanmayacağıma, ... onurum üzerine ant içerim."

TIBBÎ KAYNAKLAR

- 1-Karakilic Ozturan E, Ozturk AP, Bas F, Erdogan AB, Kaptan S, Kardelen AI AD, Poyrazoglu S, Yıldız M, Direk N, Yuksel S, Darendeliler F. Endocrinological Approach to Adolescents with Gender Dysphoria: Experience of a Pediatric Endocrinology Department in a Tertiary Center in Turkey. J Clin Res Pediatr Endocrinol. 2023 Mar 29. doi: 10.4274/jcrpe.galenos.2023.2023-1-13
- 2-<https://acpeds.org/position.../gender-dysphoria-in-children>
- 3-de Vries AC, Cohen-Kettenis PT. Clinical management of gender dysphoria in children and adolescents: the Dutch approach. J Homosex. 2012;59:301-20.
- 4-Klink D, Caris M, Heijboer A, van Trotsenburg M, Rotteveel J. Bone mass in young adulthood following gonadotropin-releasing hormone analog treatment and cross-sex hormone treatment in adolescents with gender dysphoria. J Clin Endocrinol Metab. 2015;100:E270-5.
- 5- Giovardi G. Buying time or arresting development? The dilemma of administering hormone blockers in trans children and adolescents. Porto Biomed J 2017;2:153-56.
- 6-<https://www.ranzcp.org/.../position.../gender-dysphoria>